СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 104. Джерзи Сити, Н. Дж., второк, 6 травня 1930. VOL. XXXVIII. No. 104. Jersey City, N. J., Tuesday, May 6, 1930. THREE CENTS.

ВЕЛИКІ ВОГНІ НАРОБИЛИ МІЛІОНОВОЇ ШКОДИ

ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ ПОМАГАЛИ ГАСИТИ ШАЛІЮЧИЙ ОГОНЬ НА ЛОНҐ АЙЛЕНД.

НЮ ЙОРК. — Прямо уявити собі годі, яка велика катастрофа загрожувала многим місцевостям на Лонґ Айленд, в Ню Джерзи й на Статен Айленд від огню, який палив трави й дерева та літні помешкання. Шалів такий сильний вітер, що тисячі людей, котрі помагали гасити вогонь, не були би нічого вдіяли, коли би щасливим випадком вітер не був відвернувся.

Жертв у людях нема. Згоріло до чиста 82 домів, а 200 потерпіли більшу шкоду. Матеріяльна шкода виносить $2,000,000.

1,000 ЛЮДЕЙ БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВАМИ.

НАШУА (Ню Гемшир). — Наслідком сильного вогню і вітру згоріго 135 будинків, між якими є церкви і фабричні забудовання. Шкода виносить $5,000,000. Понад 1,000 людей лишилося без приміщення. Поліція доставляє для погорілих шатра і кухні до варення. Вогонь поширився з такою скорістю, що вогнева сторожа була безрадна, а за кілька годин пожар обняв простір, довгий три милі.

Всі підносять геройство о. Сімона, французького католицького священика, котрий успокоїв в школі 600 малих дітей і вивів їх щасливо з горіючого будинку, який згорів до тла за десять мінут, як його залишили діти.

ЖІНКА БЕРЕТЬСЯ ДО БАНДИТІВ.

НЮ ЙОРК. — Миссис Розелі Гвитней, жінка, матір і адвокат, стала тепер диктатором „Ди Нейборгуд Лондрі Овнерс Асосієйшен оф Бруклин". Виконуючи обовязки диктатора, не побирає вона ніякої платні. Ціль її є ідеальна. Вона хоче звільнити організацію, яка обєднує 95% усіх власників пралень, від оплат, які вона складає кождого року бандитам, щоби забезпечити себе перед бандитськими нападами. Миссис Гвитней подає, що власники пралень платять річно бандитам $250,000. Вона хоче закінчити з такою поведінкою й готова розпочати боротьбу з бандитами.

ЕКОНОМІСТИ ПРОТИ ТАРИФИ.

ВАШИНҐТОН. — 1,028 економістів з 46 стейтів і 179 каледжів піднесли спротив проти тарифового законопроєкту, як шкідливого для дальшого економічного розвою краю. Економічні знавці просять президента Гувера, щоби не затвердив нової тарифи. Вони доказують, що та тарифа пошкодить фармерам і збільшить безробіття та піднесе ціни, а тимсамим причиниться до подорожіння життя. Крім того вона викличе велике негодування з боку чужинецьких держав, які відмежують себе від Америки цловим муром, а це знову відібється погано на американськім експорті.

НЕ ВІДСТУПАЮТЬ ВІД ФАРМЕРСЬКОГО БОНУСУ.

ВАШИНҐТОН. — Палата послів відкинула вже двома наворотами сенатське домагання щодо фармерського експортового бонусу. Та це не зворушує сенату. Сенатор Бора заповідає, що розпочинає нову кампанію за той бонус.

З БЕРОБІТТЯМ НЕ ДОБРЕ.

ОЛБАНІ. — Нюйорський ґовернор Рузвелт, вибираючися на лічення до Ворм Спринґс у Вірджінії, рішився розіслати спеціяльні письма до мейорів міст нюйорського стейту в справі заради безробіттю. Рузвелт подає, що число безробітних нюйорського стейту не зменщується і нема виглядів, щоби фабрики поширили свою активність. Навпаки, треба надіятися, що серед літа буде ще більший застій. Тому ґовернор радить мейорам уже тепер повести акцію, щоби можна зменшити безробіття в осени і в зимі. Він каже перевести точну статистику безробітних, завести безплатні посередництва праці та відчинити всі можливі місця для малих робіт, а крім того розпочати всяку можливу публичну розбудову домів, доріг і т. п.

ВПАВ ВЕЛИЧЕЗНИЙ СІЯЮЧИЙ МЕТЕОР.

ДЕНВИЛ (Вірджінія. — В неділю, коло 9 години вечером, тисячі людей стейту Вірджінія одушевлялися видом пречудного метеора, який спадав на землю. Але ті, котрим видавалося, що метеор готов спасти на них, або на їх хату, набралися немалого страху. Кажуть, що метеор був небувалої величини. Від його сяєва так було видно на дорогах, як у день. Світло, яке било з метеора, було зпочатку біле, а потім жовте, як золото.

БУВШІ БЕЗГРАМОТНІ ВІДВІДУЮТЬ ГУВЕРА.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер принимав неабияку делеґацію з Савт Каролайни. Ото Мисс Вил Лю Ґрей привела старих жінок і мущин, між ними і Ніґрів, які прийшли подякувати президентови й секретареви Вилбурови за те, що вони що тому кілька місяців були безграмотними, а тепер уже вміють читати й писати.

Делеґація подякувала урядови за кампанію, яку уряд повів у справі ліквідації безграмотности. В самій Савт Каролайні скористало з тої кампанії 40,000 людей.

ЕПОХАЛЬНА ПОДІЯ.

НЮ ЙОРК. — По радіо говорив з Лондону Джеймс Ґарвин, редактор часопису „Ди Лондон Обзервер", на тему американсько-англійського зближення. Він сказав, що теперішня американсько-англійська приязнь є побудована на рівности і вона триватиме вічно.

ОРИҐІНАЛЬНА ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ.

В Томашові Мазовецькім безробітні уладили велике віче, на котрому домагалися від маґістрату виплати грошей на свята, вугля для безробітних тощо. По вічу зібрані уформували похід з чорною труною на чолі, що мала представляти смерть маґістрату. Безробітні хотіли відбути жалібний марш довкола маґістрату. Але поліція цей оріґінальний похід розіґнала.

ЗЛОДІЇ РОГАТОГО ТОВАРУ.

В Жаґвараіві (Бразилія) вкрадено з фазенди Дамасія Невеса 30 штук рогатого товару. Трійцю відважних злодіїв зловлено. З товару 16 штук вони продали в Кашоейріні, 8 штук продано в В. Браз, а 6 штук вбили. Злодії боронились оружям, коли поліція хотіла їх арештувати.

ПОДАТОК ВІД КОТІВ.

Німецьке місточко Ошац хотіло поправити свої фінансові клопоти й тому рада міста постановила впровадити податок від... котів. Кожний властитель кота платитиме 3 марки податку. Якщо якась родина має аж двох котів, в такому разі податок від другого з ряду кота виноситиме 30 марок.

МІЖНАРОДНІЙ СУД ЖУРНАЛІСТІВ.

Берл. „Літераріше Вельт" повідомляє, що Союз журналістів у Парижі постановив утворити міжнародній суд, який би стояв на сторожі правди у світовій пресі. Не мається на думці якусь цензуру, а лише установу, яка апелями до всього людства справляла би грубі фальшиві інформації односторонної преси. Безеперечно, цей суд, як і инші міжнародні „суди", буде зброєю „сильних" і „державних" народів. Слід однак і нашим журналістам зацікавитися цею установою, бо мабуть ніхто не потребує стільки коректури, скільки вся преса наших сусідів та її інформації.

НАЙДАВНІШІ МЕШКАНЦІ ПІДБІГУНОВИХ ОКОЛИЦЬ.

Вчені ствердили, що найдавнішими мешканцями підбігунових околиць були Скандинавці. Скандинавці мали прибути в гірські підбігунові околиці ще в добі бронзу. Доказом цього є первісні хати, що є подібні до нинішних хат Ляпонців. Ці хати будовано в числі щонайменше 10 довкола великої печі. Що Скандинавці були першими мешканцями підбігунових околиць, доказом цього є теж найдене оружжа під найдальше висуненим на північ вершком гори Кнебекаісе. Воно є зовсім таке, якого вживали давні Вікінґи.

З ІСТОРІЇ ШАХІВ.

Гра в шахи є одною з найстарших і найшляхотніших ігор. Хто перший винайшов цю гру? — про це від довшого часу ведуться спори між Китайцями, Греками, Арабами, й Персами. Але італійський часопис „Віта Фемініле" є иншої гадки. Цей часопис твердить на підставі книг Ріґведи, що гру в шахи видумав індійський мудрець Сіса, що мав жити в V. віці по Хр. Ця гра „з самим собою" мала йому помагати в роздумуваннях над таємницями індійської фільософії. Між иншим згадує цей часопис, що одним з найкращих шахістів мав теж бути Карло Великий. Та раз йому щастя таки не сприяло й він дістав мата від свойого боярина Каріно. Ставкою був цісарський скиптр. Але Каріно зрезиґнував з виграної ставки, а вдоволився сатисфакцією, що дав мата такому великому шахістові, як Карло Великий.

ІЗ Д-РА РІЧИНСЬКОГО ЗНЯТО КЛЯТВУ.

Канцелярія Синоду православної церкви в Польщі оголосила комунікат про знесення церковної клятви, киненої тим Синодом 15. квітня 1929 р. на д-ра Арсенія Річинського, лікаря у Володимирі Вол. Сталося це на основі постанови Синоду з дня 22. березня, який радив над просьбою д-ра Річинського в цій справі. У комунікаті сказано, що клятву знято між іншим з тої причини, що теперішня доба вимагає якнайбільшої єдности православних елементів і стабілізації відносин у православній церкві.

Як відомо, д-р Річинський є чільним національним українським діячем та великим прихильником демократизації й українізації православної церкви і з цеї причини виступав різко проти російської православної єрархії та проти митрополита Діонізія. На нього кинено клятву, що очевидно спаралiжувала була дещо його активність у церковній роботі. Можна надіятися, що тепер, коли клятву знято, д-р Річинський проявить свою активність наново для добра української православної церкви і нашого народу.

ТИГР УЗЯВ ДИТИНУ.

Коло Вілля Ґвайра (Бразилія) у ночі закрався тигр до гайора, де спала родина, і хватив малу дитину. Коли родичі збудились, а дитини не було, при помочі сусідів найшли далеко рештки тіла дитини. Тигра вбито.

ДУХ, ЯКИЙ КАЗАВ СЕБЕ НЕСТИ.

Ніканор Черчик з села Шклині, пов. Луцьк, вертав пізно в ночі з вечерниць до хати. По дорозі на перехресті побачив в темряві постать. Черчик підійшов до неї, радіючи, що матиме компаніона, та запитав, відкіля йде. Постать зразу мовчала, а потім вчепилася за шию Черчика і він ніс її до самої хати. Біля порога постать щезла. Черчик каже, що це був дух, та мабуть тяжкий був цей „дух", бо Черчик тяжко захорів.

ЧОГО НАВЧИЛИСЯ В КІНІ ДВА 14-ЛІТНІ ХЛОПЦІ.

В Бидґощі на Познанщині арештувала поліція двох 14-літних хлопців, які зробили підкоп під автомобілевий маґазин і забрали з нього кільканацять лямп автомобілевих та инші складові частини автомобілів. Арештовані заявили на поліції, що доконали свойого вчинку під впливом кіна, де бачили на фільмі подібну історію.

ДОРОГІ СЕЛЕДЦІ.

Пароплавом „Кап Аркона" привезено до Ріо де Жанейро (Бразилія) бочку селедців. Урядник алфандеґи відкрив, що у цій бочці замісць селедців є дорогі камені, біжутерія, вартости 300 тисяч пезів. На пароплаві не знали про ніщо, бо бочку з селедцями мали відставити до готелю Йонстеп в Ріо де Жанейро. Ведеться слідство в справі цих „селедців".

ВАНДРІВКА З ТРУПОМ.

На залізничій лінії Сорокаба (Бразилія) помер робітник. Заряд залізничий взяв трупа до Андатуби, опісля до Монте Алеґре. Бракувало документів і з цеї причини не поховали. Труп псувся. Завернено трупа до Ґерміло, а звідтам до Ітапетінінґа. Точно в 5 днів по смерти поховали трупа, коли вже був у повному розкладі. Так ховає міліонова компанія бідного робітника.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА В ЯВОРІВСЬКОМУ ПОВІТІ.

В селі Семенівка, яворівського повіту, повстала в домі Іцка Кохмана пожежа. Вогонь наслідком сильного вітру перекинувся на сусідні доми й таким чином згоріло 7 домів, 12 стоділ, 8 стаєн і шпихлірі зі збіжжам. Вогонь повстав наслідком лихої будови димаря в домі Кохмана. Шкода виносить понад 300 тисяч золотих.

ВЕСЕЛИЙ НЕБІЩИК.

У звязку зі 100-літною річницею смерти японського поета Ікку японські часописи містять численні спомини й описи цього веселого поета, між иншим також опис його похорону. Ікку за життя був знаний зі своїх дотепів і псот. Колиж умер, найдено завіщання, в котрому померший поет просить його не вмивати ані не вдягати, а спалити в щоденному убранні. Всі чудувалися, що це таке може бути, але тайна внедовзі вияснилася. Бо поет велів свому довіреному слузі по своїй смерти вложити до убрання велику скількість штучних огнів. Колиж всі знайомі зібралися й костир підпалено, вибухло нагло 100 ріжних жабок, ракет, коників, петард і т. д. Залякані гості розбіглися на всі боки, не знаючи, що сталося. Щойно потім виявився дотеп небіщика.

ТАЄМНИЧИЙ ЗАМАХ НА ЕСТОНСЬКОГО ҐЕНЕРАЛА УНТА.

Невідомий осібняк виконав револьверовий замах на естонського ґенерала Унта. Тяжко ранений ґенерал помер у шпиталі. Естонський часопис „Постімес" твердить, що замах на життя ген. Унта був виконаний на приказ комуністичного Інтернаціоналу. Виконавець цього замаху мав покінчити комуністичну пропаґандивну школу в Росії і звідтам прибув він до Таліна, столиці Естонії. Дальше зазначує згаданий часопис, що супроти неуспіху комунізму в широких масах Естонії большевики рішили перейти там до індивідуального терору.

АХ, ТОЙ МАЛЬОН...

Приїзд англійського посла Мальона до Львова і його розмови виключно з Українцями вивели з рівноваги майже всю польську пресу. Вона обурюється на Мальона, що він обмежився тільки до односторонних інформацій, зачерпнутих в Українців.

Не маємо нічого до укривання, — пише „Іл. Курієр" — але не менше дивує нас та певна, що її делікатно назвемо, безцеремоніяльність, з якою п. Мальон шляється по Польщі від Львова до Катовиць. Крім того дивує нас ще більше спосіб, у який п. Мальон перепроваджує слідство.

„Кожне питання належить прослідити безсторонно, а п. Мальон черпає свої інформації виключно з антипольських кругів українських і німецьких шовіністів, поминаючи остентаційно власти і представників польської суспільности".

„Цікаво, — кінчить „Курієрек" — як заховувавсяб уряд Великої Британії, якщо, скажім, якийсь польський посол, член правительственної партії, досліджував би меншостеві відносини в сх. Індіях і інформувався лишень у... Ґанді?"

Гм. Якби баба вуса мала... Але позатим думаємо, що краще міг би поінформувати польського посла таки справді Ґанді.

ЦІКАВІ ВАКАЦІЇ.

В Лімейрі (С. Павльо), що числить 50,000 мешканців, один тиждень ніхто не вмер. Головний сторож цвинтаря мав милий відпочинок і, як сам каже, від 22 років це перший тиждень, що в ньому не зареґістровано смерти.

БРИТІЙСЬКА ВЛАДА АРЕШТУВАЛА ҐАНДІ

АРЕШТОВАНОГО ЗАБРАНО В НОЧІ З ДОМУ ТАК, ЩО НІХТО З ЙОГО БЛИЖЧИХ ПОМІЧНИКІВ НЕ ЧУВ. БУДУТЬ ЙОГО ТРИМАТИ У ВЯЗНИЦІ БЕЗ СУДОВОЇ РОЗПРАВИ НА ПІДСТАВІ ЗАКОНА З 1827 РОКУ.

БОМБЕЙ (Індія). — У невеликому місті Сюрет британська поліція арештувала Магатму Ґанді, який провадив кампанію активної боротьби проти британського панування в Індії. Ґанді був арештований перед розсвітом на кілька мінут до приходу на стацію Сюрат почтового потягу.

Абештовано Ґанді так тихо й спокійно, що ближчі його помічники та оточення, які спали в однім домі з ним, навіть не счулися, коли його забрано. Поліція посадила його в потаг залізниці Бомбей-Барода. В дорозі на маленькій стації Борівлі його забрано з потягу й у замкнутому автомобілі доставлено до вязниці в місті Пуна, де його будуть тримати під арештом.

Точних причин арешту влада не оголошує, а лише заявила, що арешт переведено на підставі закона з 1827 року, який дає право владі тримати людину в арешті, не оголошуючи про причини арешту та не переводячи судової розправи. Крім того цей закон дає право тримати арештованого неозначений час. Це вже третій арешт Ґанді, починаючи з 1907 року.

Влада видала наказ про арештовання Ґанді тоді, коли вже мало хто сподівався, що Ґанді буде арештований. Більшість сторонників і противників Ґанді думала, що віцекороль Індії дасть йому можливість продовжувати дальшу свою аґітацію, обмежуючись арештом його найближчих помічників та найбільш активних прихильників. Тому цей арешт був для всіх несподіванкою.

Тепер виявилося, що арешт був дуже докладно підготований. У всіх небезпечних та стратеґічних місцях розставлено військо. Багато найактивніших помічників та прихильників Ґанді вже арештовано. Европейське населення Індії вивезене з найбільш небезпечних місць на випадок ширшого повстання в Індії, а також взяте під пильну охорону війська та поліції.

Індійські маси та націоналістичні провідники ще не встигли зареаґувати на арешт Ґанді, бо вони не сподівалися такого скорого арешту й тому не приготовилися до нього. Тому по всій Індії події покищо розвиваються так, як було до арешту вожда націоналістів. На передодні арешту Ґанді віцекороль розвязав індійський парлямент і заборонив йому збиратися на засідання, поки не відбудуться нові вибори в осени. До того часу сподіваються привернути порядок в Індії та виробити новий закон про британське управління нею.

Магомедане-Індуси відмовляються підтримувати Ґанді. Многоміліонові бідняки Індуси, яких називають „недоторканими", також виступають проти Ґанді за те, що він трактує їх як паразитів.

ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ПІЛСУДСЬКОГО.

ВАРШАВА (Польща). — В урядових колах та серед сторонників Пілсудського панує обурення зприводу демонстрації, яку врядили націоналісти в Ґдині. Ґдиня, одиноке польське портове місто, яке завжди вважалося найбільше прихильним до Пілсудського, несподівано стало свідком крівавих демонстрацій проти Пілсудського націоналістичного студентства.

Більш як 800 студентів-націоналістів урядили вуличну демонстрацію з протестом проти Пілсудського. Проти них виступили сторонники Пілсудського, що привело до завзятої бійки на вулицях Ґдині. Трох тяжко покалічено, а також багато потурбовано серед демонстратів та їх противників.

НОВА КОМЕТА.

КОПЕНҐАҐА (Данія). — Астрономи німецької обсерваторії, що знаходиться в Берґендорфі, недалеко Гамбурґа, повідомляють, що вони відкрили нову комету, яка в телескопі показується надзвичайно ясною й великою. Ще тепер годі сказати, чи вона наблизиться до землі так близько, що її можна буде побачити звичайним оком без телескопів (далекозорів).

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В АФРИЦІ.

КЕЙП ТАВН (Африка). — Біля невеликого міста Вустер знову вибухло повстання серед тубильців ніґрів та мулятів. Бунтівники напали на поліційні бараки й поранили так тяжко поліційного команданта, що він мабудь помре.

Поліція стріляла до бунтівників, у наслідок чого зістало сімох убитих та більше трицятьох поранених тубильців. Заворушення ще не вляглося й европейське населення міста та його околиць скупчилося біля поліційних бараків, щоби спільними силами боронитися від нападу бунтівників.

ПАРТІЙНА БОРОТЬБА В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Партія консерватистів роспочала велику аґітацію за встановлення в Анґлії високого мита на ріжні чужоземні товари та фабричні вироби, які привозять до великої Британії. Всі активні сили партії консерватистів змобілізовані й роспочали по всій країні виголошувати відповідні промови та закликати населення, щоби воно домагалося переведення в цій справі плебісциту.

Лідер ліберальної партії, Ллойд Джордж, також готується роспочати широку кампанію з рамени своєї партії за „свобідну торговлю", себто за низьке мито на чужоземні товари та вироби. Біля цього питання розгориться завзята боротьба, яка забезпечить вигравшій партії прихід до влади в Анґлії, після уряду Мек Донелда.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian-National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗПРИВОДУ ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ

Нерозумно не доцінювати ворога, але й не добре перецінювати його силу. При всяких подіях політичної натури найкраще задержати холодну рівновагу й не попадати в гістеричну радість зприводу невдач ворогів, ні не застрашувати себе зприводу успіхів ворога. Коли з того погляду глядітимемо на заключений недавно торговельний польсько-німецький договір, то прийдемо до дещо инших заключень, як ті, які принесла певна частина нашої старокраєвої преси.

„Нова Зоря", католицький орган, редагований д-ром Назаруком, добачує в тім договорі великий політичний успіх з боку Польщі. Німеччина, на думку цього органу, перестала вже трактувати Польщу як хвилеву, сезонову державу. Вона навіть згідна з тим, щоби піднести польське посольство в Берліні, а німецьке в Варшаві, до гідности амбасад. „Нова Зоря" подає за „Ділом" заяву німецького посла до варшавського сойму, котрий зазначив, що на случай війни Німці в Польщі поставлять обовязок супроти держави вище від приналежности до свого народу й підуть з „запалом в серцю" боронити — польську державу.

Легко собі уявити, як така писанина впливає на тих наших братів, що добувають усіх сил, щоби ставити опір польській навалі з вірою, що Польща стоїть на гнилих основах. А вже нема потреби розписуватися щодо тих, що вже давно попали в зневіру і радять погодитися з польським пануванням. Для них такі арґументи є великим підйомом до викликування угодових настроїв, себто ліквідації надії і віри у свої власні сили.

Польський ґенеральний консуль у Ню Йорку виразився менше більше в такий самий спосіб про договір, як „Нова Зоря", підчеркуючи, що вже навіть Німці закінчили з „сезоновістю" польської держави. Цікаве, що вшехполяки уважають цей договір німецьким наступом на цілість польської території. Знов самі Німці віднеслися до того договору дуже здержливо. Американські кореспонденти з Берліна передали, що цей договір являється для Німеччини і Польщі економічною конечністю і не є нічим иншим, а тільки подією економічної ваги. Заходить отже ріжниця між ними й Польщею і „Новою Зорею", які хочуть бачити в тім договорі велику політичну силу. Американські кореспонденти її не добачують. На навпаки, підносять, що цей договір є для Німців тільки передишкою, бо вони ніколи не признають Польщі в теперішних границях. А яке торговельне значіння має цей договір, видно найкраще по останніх донесеннях з Берліна, де наложено високе цло на хліборобські продукти з Польщі. Виходить, що договір цей не має не тільки ніякого політичного значіння, але й його господарське значіння дуже проблематичне.

Лев Ясінчук.

ГАЛИЦЬКІ ОБРАЗКИ.

Пємонт. — Завязки кращого життя. — Як дбає нарід, а як уряд про долю народа. — Розвязування українських товариств. — Приключки з українською мовою. — Влади не перехитриш. — Затаювання правди. — Відношення до шкільної справи в Поляків і в нас. — За молитву арешт. — Відгомін імянин Пілсудського. — Історія з послом. — Жіноцтво.

У змаганнях української нації до визволення й соборности українських земель, важна роля припала Галичині. Називають Галичину згірдливо „загумінком". Але всеж таки це факт, що Галичина була і покищо остає на дальше українським Піємонтом. Коли на Великій Україні найбільші її сини сучасности **дискутували** про висшість нації від партії, а на суді з того приводу представник пануючого режіму проголошує, що знищиться націоналізм, коли в польській займанщині також практично намагаються всі сили, щоб знищити познаки української національної окремішности; — то галицька Україна бере сама в руки своє тверде життя й веде його „на стрічу сонцю золотому".

Невідрадні матеріяльні обставини гнетуть Українців у Галичині роздавлюючою ка[illegible]юкою. Але в той час, коли господарство цілої Польщі заломлюється, українське господарство всеж таки виказує розмірно менше спустошення. Очевидно, це діється не виключно поборюванням скрути при використанні здобутків знання, культури, техніки, чи напруженням усіх орґанізаційних сил, але головно тому, що наш нарід уміє та є в силі зменшити свої потреби й вимоги до того степеня, в якім у других наступилаб... смерть, а бодай конання.

Одначе для ствердження правди муситься занотувати, що нарід **думає** про те, якби вибитися з убийчого положення, якби то зробити своє господарство більше видатним. У цьому напрямі є вже й поважні досягнення. Передумовою розвитку господарства, це відповідний культурний рівень загалу. З тої потреби випливає конечність творити ріжнородні освітні курси. В останньому часі відбулися такі курси в Городенці (34 учасники), Обертині (21 учасників), а з кінцем березня закінчено курс у Бовшеві (Рогатинщина), уладжений „Рідною Школою" при допомозі її Кружка в Галичі. Коли вже родиться думка, то за нею йде й чин. Нарід добачує, що в ньому жевріє багато животних сил і при допомозі своїх дотичних орґанізацій старається видобути їх і вилити в форму. Відти щораз частіші проекти переміни господарки, а саме рільної на годівельну, орґанізація збуту для сільсько-господарських продуктів, орґанізація кредитів.

Не можна заперечити, що й теперішний уряд дбає про мужика. Очевидно — на свій спосіб, так, як уміє. От, н. пр., вже від кількох літ поліція строго слідить, чи селянські вози мають причіплену на полудрабку табличку з іменем та місцевістю власника; перестерігає, чи пси поприпинані, а деколи через скаженого старостинського пса вибє пси в цілій околиці. Недавно знов видано строгий приказ, що всі однокінки мають бути запряжені з правого боку дишля, а не так, як було дотепер т. є — з лівого. Розуміється, що селяне стрічають таку дбайливість з вдячністю, бо булоб далеко гірше, якби так приказали запрягати коня н. пр... до люшні. Може бути, що задля виконання того розпорядку треба буде більше поліції, але й буде краща спроможність ще один батіг тримати над мужиком. Але й тут держава йде на всякі „полекші". На днях наділила залізнича влада поліційними правами навіть залізничих кондукторів і тепер, щоб подорожного арештувати, не треба буде аж кликати поліцію.

Якщоб ті Українці були бодай на стільки надійним елементом, як кацапи, то може би влада не одно вибачила їм. А то дозволяють собі викидати зі своєї домівки навіть кацапське „касино" (клоб), як це зробила кооператива в Городку. За цю зневагу польських союзників довелося Українцям відпокутувати таки зараз за кілька днів. Українське товариство „Сокіл" у Городку дістало 20 березня ц. р. письмо зі староства, яким розвязано це товариство, бо воно — як сказано в письмі — не виконувало своїх статутових обовязків і не брало участи в гашенні пожеж. Того самого дня явилися в льокалі товариства представники маґістрату, перевели ревізію, забрали на поліцію все пожарниче приладдя вартости 800 золотих, а льокаль запечатали. Влада видно є тої думки, що коли в місцевости є „Сокіл", чи „Луг", то повинно в тій місцевости горіти, щоби було що гасити!

Чималою журою для теперішньої влади є рух по читальнях. Деякі старости, які не можуть того руху опанувати, дають собі раду в той спосіб, що закривають масово читальні та їх осередки — філії, як це було в Угнові. Щоправда, то ці читальні не такі то вже святі та божі. От при ревізії в читальні в Карові найдено книжечку, яку написав д-р Іван Курівець п. з. „Здоровля хати, обійстя і села" (коштує 13 сотиків, т. є один цент). А це — як пишеться у розпорядку львівського воєвідства, яким цю читальню розвязано — „ест інструкція для провадзеня акції пшецівпаньствовей", вивротовей". Так, бо український мужик повинен поволи здихати в засміченій, затухлій хаті при випарах гною. Такі брошурки є противорічністю польської політики на східних окраїнах!

Можливо, що хтось з „владзи" не зрозумів тої брошури, бо була писана „по руску". В нас уже раз був такий випадок, де поліцай не порозумів був добре промови священика над гробом померлого. Священик закінчив був свою промову: „ляг у могилі, а земля, яку він так любив, нехай буде йому пером". А поліцай доніс своїй владі, що священик говорив: „...Лях у могилі, а земля, яку вони побили, нехай ґо пйорун тшасне". За промову того змісту, як представив поліцай, засуджено священика на арешт. Але священик сам собі винен: нехай на другий раз говорить культурною мовою!

При нагінці на читальні в Равщині розвязано між иншими і читальню у Верхраті. Селянам Верхрати забаглося цього року оснувати в своїй громаді Кружок „Рідної Школи", щоб повести виховну й научну працю коло своєї молоді. Але не бійтеся: в старостві нема дурнів. Тому прийшло повідомлення (до ч. 50 з 27 березня 1930), що староство не годиться на відкриття товариства під назвою „Кружок Рідної Школи", бо це товариство могло би заступити розвязану читальню, а це „ест обейсцєм заржондзеня владзи, цо пшедставя сєн яко пшецівне праву". Хитрі були малороси, але влади не перехитриш! Вже коби що инше; але закладати шкільне товариство... Коби можна ще й істнуючі покасувати, а то тільки згіршення наносять. Мужики репетують: давай їм українську школу, а ні, то йдуть хочби на другу місцевість. Так, от, Ліски під Бережанами дістали польську школу, яка мала коли не їх, то їхніх дітей ублагородити. А вони, не розуміючи добродійства, що дня 20-ма фірами своїх 120 дітей відвозять до бережанської „Рідної Школи". Бо хотять в своїй школі виховання в українському дусі. Уявіть собі що дня такий празник.

Саме за це виховання цінить нарід „Рідну Школу. Тому й стільки грошей дає для неї. Не помагає й те, що дехто хоче цю діяльність „Рідної Школи" промовчати. Н. пр. одна американсько-українська ґазета подає за краєвою пресою частину офіційного комунікату „Рідної Школи", де ґовориться, що „Рідна Школа" оснувала в одному селі вже пяту приватну школу. Але, щоб зменшити вартість „Рідної Школи", ця ґазета пише, що селяне **самі** зорґанізували собі приватні школи. Дарма, що без „Рідної Школи" ті селяне навіть не знали би, як забиратися до заснування приватної школи, хоч без „Рідної Школи" їм і на думку не прийшло би заснування приватної школи. В тій то передрукованій замітці пропускає ця ґазета і такий факт, що саме для тої громади дала Головна Управа „Рідної Школи" 1,000 золотих допомоги. Пропускає, щоб припадком хтось з еміґрації не зауважив, що „Рідна Школа" дає гроші й на село, коли треба. Що за дітвацтво, а може й злоба! В нас люде терплять за „Рідну Школу", піддаються карі арешту, чи грошевій; установа з нічого — кінчить 50 літ трудящого віку. І таку установу бажалось би замовчати. Нагінка на прихильників „Рідної Школи" йде так далеко, що тими днями дідичка в Звинячі (повіт Чортків) відправила трох форналів зі служби, бо вони посилали свої діти до народної школи „Рідної Школи" в селі; кооператора, Білинського, в Зазулях (Золочівщина) карають 20-ма золотими, або 3-ма добами арешту за те, що в льокалі кооперативи поклав скарбонку з написом „датки на Рідну Школу".

(Конець буде).

По довголітній розлуці зійшлися два приятелі. Один був давно жонатий, другий що лиш оженився. Сей другий каже: „Моя жінка, то ангел".

Давно жонатий зітхнув і йому вихопилися слова: „Мойій ще далеко до ангела. Вона ще жиє!"

ПЕКУЧА СПРАВА.

Дім Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10., се одна з найстарших і найкращих камениць у Львові. Занимає вона три фронти: від Ринку 19.45 метрів, від вул. Руської 64.25 м. і від вулиці Бляхарської 19.45 м. Його збудовано не в однім часі, але около 1760 р. князь Любомирський получив дві одноповерхові каменички від Ринку і кілька каменичок, згл. офіцин одноповерхових від Руської вул. і Бляхарської і надбудував над ними другий поверх так, що будинок в теперішнім виді стоїть около 170 літ. Коли побудовано згадані каменички і офіцини одноповерхові годі сказати. Та цей будинок мимо великої історично-архітектурної вартости має ту хибу, що з огляду на неодностайну будову вимагає ві дчасу до часу дбалої і коштовної консервації. Частину консервації цього будинку від Ринку переведено в рр. 1923 і 1925 коштом около 24.000 зол. а тепер негайних консерваційних робіт вимагають дальші части будинку тимбільше, що маґістрат м. Львова наказав найдалі до 30 мая ц. р. відновити фасади камениці від вул. Руської і Бляхарської. Тут треба ще зазначити, що дім „Просвіти" належить до тих будинків, що стоять під охороною консерваторів і його віднова не є така проста річ.

Властитель не може поступати, як сам хоче і як йому подобається, але під оком консерваторів дім має зберегти усі прикмети давнини. Розуміється така віднова будинку дуже коштовна і коштуватиме не менше 30,000 зл.

Ці кошти перевисшають фінансову спроможність Т-ва „Просвіта", тому Гол. Виділ звертається до всього українського громадянства з просьбою о датки на ту ціль. Сеж ходить о дім „Просвіти", а тим самим о дім, який є власністю цілого народа, власністю кожного з нас. Ми хочемо вірити, що ніодин український громадянин, до якого рук дійде ця відозва не відмовиться прийти з помічю „Просвіті". Не вимагаємо великих датків, але нехай всі жертвують, а дім „Просвіти прибере гідний вид без нового обтяження Т-ва „Просвіта", яке під нинішну пору потребує багато гроша на освітну роботу.

Львів, дня 21. марта 1930.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові:
М. Галущинський, голова;
В. Мудрий, секретар;

Б. Б.

ДВА ТИПИ.

Навіть непрактикуючий католик чи, скажім просто, християнин, повинен від часу до часу переглянути сторінки евангелія, а ще кориснише булоб призадуматися над деякими типами, що грали призначену їм ролю в життю і страстях Христа...

Один з таких типів — це Понтійський Пилат. — По словам евангелиста саме він був моральним виновником засуду Христа на хрестну смерть, дарма, що вмивав руки на знак, що не бере на себе ніякої відповідальности за смерть цего праведника. — Хоч прагматична історія тих часів про цю подію ні одним словом не згадує, то для кождого, хочби поверховного знатока римської історії, а ще більше римського права, ясно, як на долоні, що тільки Понтійський Пилат, а ніхто инший, юридично і фактично відповідає за цей страшний законний морд (Justizmord). Бо він, як намісник римського цезаря, був фактичним паном життя і смерти в юдейській кольонії, і його власть сягала дальше ніж власть сучасних англійських ґубернаторів в африканських кольоніях. Подекуди можнаб її порівнювати з властю еспанських хижацьких завойовників в давних американських кольоніях, або з властю польських кольонізаторів на Україні в 15 і 16 столітті...

Вина Понтійського Пилата тим більша, бо він розпитував Христа про його науку і мниміі провини та переконався, що „його царство не було з цего світа". — Він міг розігнати розюшену товпу одною сотнею своїх вояків, які нераз в критичніших ситуаціях давали собі раду з фанатичними горохобниками, що поважилися опонувати представникам римської влади.

Колиж він цего не зробив, то видно, що мусіли ним руководити якісь инші мотиви. Він налякався погрози визначних фарисеїв, що зроблять на нього донос до імператора, будьтоби він протеґує ворогів цезара, ворогів Риму. — Певно, що Понтійський Пилат бувби виправдався з того закиду, але він мав щось инше на совісти і це можна теж між стрічками вичитати з деяких місць евангелія, або з коментарів св. письма. — Він певно обманював і обкрадав цісарську казну, він брав хабарі від Жидів і робив за гроші не одно таке, що не лицювало йому як римському горожанинові, а ще й до того високому урядовцеві римської імперії. — Він мусів ратувати свою позицію хочби жертвою неповинного праведника, бо інакше скрутилиб йому карк, скорше ніж йому це було бажано, бож він знав, що за рік-два якийсь суперник дістане від імператора патент на експльоатацію юдейської провінції, а його пішлють в дубину. — Він обмив руки — і, як передання каже, навіть забув про цю подію. — Леґенда розказує, що один з його приятелів відвідав його кільканацять літ пізніше і розказав йому свої переживання з часів свого намістникування в юдейській землі, розказував теж про поширення культу нового Бога, розпятого на хресті, а відтак воскресшого в третій день... — Кажуть навіть... що це був Ісус з Назарету, котрого ти сам мав засудити на смерть...

„Ісус з Назарету? — Не пригадую цього імени!" — відповів коротко Пилат.

Одним словом, Пилат уважає цю подію за щось таке незначне, що навіть зріст і агресивні виступи нової жидівської секти, як його приятель назвав перших християн, не могли пригадати йому звязку цего будь-що-будь ґрізного для римської імперії руху з тою подією, яку він так ніби забув на віки...

Якби воно там не було, чи Понтійський Пилат справді забув свій ганебний вчинок, чи тільки вдавав, що забув, то його постать лишилася синонімом певної поведінки; вона сформувала певний тип, який грає свою сумну ролю в історії ріжних народів та епох людства.

Цей пилатівський тип не чужий теж нам, Українцям. Ріжні — чужі і свої Пилати вмивали руки, сплямлені українською кровю, кровю неповинного народа! Вистарчить тільки переглянути кровю зрошену історію нашого народу.

. . . .

Другий тип, це Юда із Каріоту, один з Христових учеників, що продав Христа за трицять срібняків.

Деякі новіщі дослідники історії початків християнства стараються представити Юду з иншім світлі, не так чорно, як це виходить з евангелії. Не тому, щоби зменшити погань його вчинку, або виправдати його як траґічну жертву своїх злих навичок. — Бо Юда мав бути навіть горячим жидівським патріотом, щось в роді сіоніста. Він прилучився до громади перших приклонників і учеників Христа, ходив з ними скрізь по Галилеї і Юдеї, та що більше — він орґанізував, так сказатиб, ту святу місію — а пізніше завідував касою Христового братства — бо видно мав до цього хист. Прочі апостоли і ученики Христові цікавилися більше ідеольоґічними справами, Юда був добрий адміністратор і скарбник, навіть певного рода звязковий з кастою фарисеїв і з жидівським синедріоном — (Рада старших). Він мав теж належати до касти фарисеїв і не відомо, чи його виключили з неї, як він пристав до Христа, чи толерували ту його дволичність. На всякий випадок Юда Іскаріот своїм слабим розумом не міг збагнути божеських тайн Христової науки, він ненавидів мабуть римських наїздників і може за намовою своїх кастових однодумців пристав до Христової громади, щоби мати якесь опертя, а пізніше навіть поважну орґанізацію на випадок заострення конфлікту з Римлянами. Нема сумніву, що вже за часів імператорів Августа і Тиберія істнували в Палестині підпольні орґанізації, які підготовляли збройне повстання проти римських наїздників, що спалахнуло відтак за імператора Веспазіяна і Тита, котрі вславилися крівавим здавленням жидівського повстання і остаточним збуренням Єрусалиму. Може Юда теж належав до одної з таких орґанізацій, може навіть жидівські нотаблі з касти фарисеїв і садукеїв симпатизували з тими орґанізаціями.

Вони стежили пильно за діяльністю нового пророка, не здаючи собі справи, що з того вийде. Юда мав ближчі звязки з учениками Христа і міг від них дещо більше довідатися. Він надіявся, що кінець-кінцем приклонники Христа — опанують цілу Юдею і прочі землі Ізраїля — закріплять там царство Месії, а звідтам поширить це царство Боже само собою на цілий світ. Він не міг собі того царства інакше уявити і певно мріяв, що він сам буде в тій державі якимсь дуже високим достойником, може міністром фінансів, або головним директором національного банку Великої Юдеї: на всякий випадок чимсь значно вищим від Понтійського Пилата — того римського здирача данин і податків, подлого хабарника і харцизяки. Але покищо — треба вдовольнитися тим, що є, бо навіть з каси першої християнської орґанізації можна було перевести якісь грошики для себе. Ніхто його не контролював, надзірної ради і загальних зборів з касовими справозданнями тоді ще не було...

Тріюмфальний вїзд Ісуса з Назарету до Єрусалиму, при рясних окликах „Слава, сину Давидів!", „Осанна царю Ізраїля!" (певно з боку жидівських націоналістів) збентежили Юду до решти. — Цеж фактична проклямація національно-державної незалежности Юдеї — думав собі Юда. Римський леґіон з Понтійським Пилатом або піддасться під прикази царя Юдеї, або безчисленні маси розентузіязмованого народу розоружать його і розженуть на сто вітрів. Фарисеї і синедріон теж занепокоїлися. Бо коли Христос увійшов у єрусалимську святиню, називаючи її Домом Вітця свого, прогнав крамарів з передсінків — певно прожене і синедріон — бо нераз вже закидував їм злу інтерпретацію Мойсеєвого закона і т. п. Тому вони „змінили орієнтацію", зглядно хотіли впевнитися, чи цей пророк є месією по їхній думці, що відбудує жидівську державу, чи небезпечний реформатор, котрого треба позбутися за всяку ціну. На всякий випадок вони хотіли задержати теократичну владу в своїх руках. Юда мав бути тільки знарядом в їх руках. Він на тій високій політиці не розумівся; він був переконаний, що Ісус з тактичних зглядів чекає відповідної хвилі, щоби приспішити діло національного визволення Юдеї; він хотів приспішити цю хвилю — ну і попав в сіти, які йому наложили „мудрці з синедріону".

Що з того вийшло, знаємо з евангелія. Юда став мимоволі найчорнішим зрадником, а хитрі фарисеї заарანжували справу так, що Юда лишився без всякого ідейного виправдання свого вчинку. Гаманець з трицятьма срібняками — ось вам увесь ефект його амбітних плянів та комбінацій. Він полапався, в чому діло, але було вже запізно. Христос пішов тернистою дорогою з важким хрестом на Голгофту, а Юда з розпуки повісився...

Юдина зрада ще й сьогодня переймає жахом і відразою кождого чоловіка — навіть нехристіянина — але зрадництво Юди теж не перевелося. Воно поруч пилатівства як та ропна болячка веґетує на орґанізмі людства. Тип Юди-зрадника в ріжних відмінах грасує теж серед українського народу, послідними часами навіть поширюється епідемія юдоіскаріотизму головно на західно-українських землях по цей бік рижського кордону — наші доморослі Юди Іскаріоти теж вдають великих народолюбців, вони роблять все для „України", а що з того виходить? Ніщо инше як Юдина зрада. Одні Юди-Іскаріоти продають цілу Україну аж по Київ, бо, мовляв, нас буде більше і ми закриємо противника шапками, так як Юда був переконаний, що Христос не дасться спіймати посіпакам синедріону і або поразить їх одним словом, або зникне в чудний спосіб, як це давніше бувало... Ті Юди теж лакомі на гроші... Гроші, гроші, ось це їх головна журба — гроші на „реальну роботу", на „культурні цілі" і т. п. — а на ділі на заспокоєння своїх грубих потреб.

Пилатівські й іскаріотські типи серед нашого народу це найстрашніша болячка на нашім народнім орґанізмі. Вона загрожує прямо істнуванню народу, І де вона появиться, треба її негайно вирізати, вогнем випалити, бо инакше затроїть цілий орґанізм.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє своїх членів, що надзвичайні збори відбудуться в четвер, 8 травня с. р., в годині 8-мій вечером. Проситься ся кождого члена прийти на час. Котрі члени ще не звернули бондів, то проситься їх на сі збори принести, а рівнож пригадується, щоби кождий, як оден, член сего місяця доніс гроші на нові цертифікати. Коли ви бажаєте мати новий дім ще сего року, от не відкладайте з місяця на місяць, а приносіть гроші як найскорше. Ще раз пригадується тим членам, що ані місячного не платять ані на збори не приходять, коли не являться на сі збори, то поступиться з ними після статута. Концертовий комітет має приготовити справоздание на сі збори. Хто з членів ще не вписав своїх дітей до У. Н. Союза, то проситься зробити се сего місяця. — В. Гурянський.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

MOTHER'S DAY.

Just about the last week of April posters appear in every florist, confectionery, and department store, with all sort of Mother's Day slogans. In most cases we just glance at these posters in haste and pass by. I wonder whether, in the daily hustle and bustle, we took the trouble to ask ourselves what was that warm, sooting feeling of affection and devotion roused within us as our eyes ran along the lines of the advertisement, what sentiment and merits do those posters try to convey to us. Perhaps it would be interesting to find out how this day came about.

Miss Anna Jarvis, a native of West Virginia, then living in Philadelphia, resolved to set aside a day in May of each year as a memorial to her mother. She selected a white flower and wore it on that day. She tought of the love and devotion between mother and child. When her friends learned about it she told them she was going to observe the same day each year. They too became interested and asked her to arrange a service in which their entire community might have a part. The thought came to her: Why not make it a national celebration? A commemoration of the debt owed to mother, a tribute of respect and deterence not only to absent mothers but to all mothers? Thus came the idea of Mother's Day. It was first observed in Philadelphia. It soon became recognized by other cities. Miss Javis called on a member of the House of Representatives, and requested him to introduce a resolution providing for a day to be known and observed as Mother's Day. In May 1914, the resolution was passed by both houses, and President Wilson issued a proclamation setting aside the second Sunday in May as a National Day of remembrance. Since then churches of every denomination hold special services on the second Sunday in May. Organizations observe the Saturday proceeding the day. Schools celebrate on Friday. And every Scout Troop celebrates Mother's Day with distinctive ceremonies at their scout meeting or at a special gathering, and besides entertaining them they think of endless deeds by which they help their mothers and fathers. They also visit elderly people in their communities and bring joy and happiness to them. Many scouts also visit the cemeteries in groups and place flowers on many graves of mothers.

The Mother's Day International Association was organized by Miss Jarvis for the purpose of furthering the observance of Mother's Day in all countries.

The Ukrainian National Women's League, with national headquarters in New York City (Союз Українок) has requested all its branches to observe Mother's Day this year and therefore we, the younger generation of Ukraine should endeavor to make this our first public observation a success. Not by trying to do things not within our social or financial power. But by showing, in a simple way, our devotion to the greatest jewel in the world, our Mother.

Katherine E. Schutock.

Учитель до батька одного школяря: „Ваш син слабий в географії".

Батько: „Пусте! Я й так, як скінчить школу, лишу його дома, бо не маю грошей на подорожі.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА,

яке відбулося в днях 17—20 лютого 1930 р. в домі У. Н. Союза, 81—83 Ґренд вулиця, Джерзи Сіті, Н. Дж.

(Продовження).

(7)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ.

Рік 1929-тий відзначився в історії нашої організації ще тим, що в тім році, а саме в неділю, 10-го травня, вмуровано угольний камінь у скінчену будівлю нового дому У. Н. Союза. До вмурування з угольним каменем кождий відділ мав прислати коротку історію свого істновання. На жаль, не всі відділи це зробили, але і з того матеріялу, що відділи надіслали, перед вмуруванням його до угольного каменя гол. канцелярія вспіла зладити дуже інтересну статистику, якої фінансова сторона заслугує на особлившу увагу, а яку подаю понижче.

Зладжена табеля виказує, так би сказати, матеріяльну силу відділів У. Н. Союза до початку 1929 року. В ній подається число відділу: рік заснування з тим, що всі відділи зперед реформи зачисляється від року 1915-го; назву відділу, місцевість, де відділ знаходиться; число членів з початком 1929-го р.; суму, видану відділом за час істновання на місцеві і старокраєві цілі народні; загальну суму виплат, то є з включеннем допомоги власним членам і власні видатки відділу; в останній рубриці суму посіданого маєтку відділу в готівці і реальній вартости в початках 1929 р.

ВИКАЗ МАТЕРІЯЛЬНОЇ СИЛИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Ч. Від.	Рік Зал.	НАЗВА ВІДДІЛУ	Місцевість	Число чл.	Виплачено запомог	Загальний видаток	Маєток в посіданю
1	1915	Братство св. Андрея	Шамокін, Па.	315			
2	1915	Братство св. Димитрія	Мт. Кармел, Па.	179	5,075.00	5,075.00	
3	1915	Товариство Запорожська Січ	Елизабет, Н. Дж.	109	1,500.00	1.830.00	1,600.00
4	1915	Бр. св. Николая	Джерзи Сіті, Н. Дж.	61	520.00	623.00	515.51
5	1915	Бр. св. Николая	Асторія, Л. Ай., Н. Й.	93	1,250.00	3,900.00	1,562.83
6	1915	Тов. ім. Тараса Шевченка	Гейстінгз ан Гудсон, Н. Й.	31	130.83	1,600.63	325.00
7	1915	Бр. св. Духа	Мек Аду, Па.	231	7,000.00	7,579.25	1,548.43
8	1916	Тов. Подільська Січ	Йонкерс, Н. Й.	171	3,000.00	3,650.00	4,125.00
9							
10							
11	1923	Тов. Українських Робітників	Зейнзвіл, Огайо	6			
12	1915	Бр. св. Андрея	Йонкерс, Н. Й.	58		1,000.00	100.00
13	1915	Тов. ім. Богдана Хмельницького	Вотервліт, Н. Й.	34		70.00	
14	1915	Тов. Буковина	Ню Йорк, Н. Й.	55	1,349.51	1,533.51	2,849.94
15	1915	Бр. св. Михаїла	Бріджпорт, Па.	63	1,134.50	1,322.50	389.59
16	1916	Тов. Просвіта	Спрінг Велей Н. Й.	74	400.00	700.00	8,400.00
17	1916	Тов. Запорожська Січ	Йонгставн, Огайо	34	475.00	765.00	144.00
18							
19	1915	Бр. Вознесення Ісуса Христа	Гомер, Па.	9	1,200.00	1,210.00	
20	1918	Тов. Згода	Гамтрамк, Миш.	126	2,118.88	5,024.82	994.84
21							
22	1915	Тов. ім. Богдана Хмельницького	Бруклин, Н. Й.	129	2,800.00	3,700.00	2,500.00
23	1915	Тов. Запорожська Січ	Дерби, Конн.	37	1,657.00	2,193.00	2,610.25
24	1916	Бр. св. Григорія	Ранкін, Па.	140	1,900.00	1,975.00	400.00
25	1915	Тов. Свобода	Джерзи Сіті, Н. Дж.	32		1,553.00	
26	1915	Тов. ім. Тараса Шевченка	Тамс, В. Ва.	26	400.00	900.00	140.96
27	1915	Бр. св. Петра і Павла	Нюарк, Н. Дж.	37	940.00	1,071.00	225.15
28	1915	Бр. св. Димитрія	Маганой Плейн, Па.	218	2,000.00	2,000.00	103.40
29	1915	Бр. Преображенія Спаса	Нантікок, Па.	179	5,500.00	5,675.00	675.28
30	1915	Бр. св. Андрея	Бреслав, Па.	80	250.00	435.00	693.69
31	1922	Бр. св. Кирила і Методія	Ст. Клерс, Па.	183	1,543.15	1,752.90	369.05
32	1916	Тов. Єдність	Форбс Ровд, Па.	26	975.00	986.50	120.68
33	1916	Сестр. Пр. Богородиці	Шикаго, Ілл.	77	875.00	1,000.00	1,075.00
34	1916	Бр. св. Ів. Хрестителя	Лорейн, Огайо	149		201.90	48.86
35	1916	Тов. ім. Тараса Шевченка	Філаделфія, Па.	23	150.00	325.00	225.00
36	1916	Сестр. Пресв. Богородиці	Рочестер, Н. Й.	69	1,535.00	2,146.00	3,941.00
37	1915	Сестр. Любов	Елізабетпорт, Н. Дж.	60	680.21	797.96	1,016.00
38	1915	Бр. св. О. Николая	Обурн, Н. Й.	232	11,867.00	12,167.00	
39	1915	Бр. св. Петра і Павла	Сиракюз, Н. Й.	109	2,000.00	2,800.00	1,223.64
40	1916	Бр. св. Петра і Павла	Ірі, Па.	45	205.50	370.37	669.35
41	1915	Бр. св. Михаїла	Женет, Па.	28	600.00	655.00	275.00
42	1915	Тов. ім. Тараса Шевченка	Пасейк, Н. Дж.	109	6,000.00	7,800.00	2,024.22
43	1923	Бр. св. Василія Вел.	Симпсон, Па.	58	185.00	233.00	81.52
44	1916	Тов. Укр. Січові Стрільці	Нортгемптон, Па.	183			130.00
45	1915	Тов. Любов	Філаделфія, Па.	174	6,000.00	7,550.00	3,518.35
46	1916	Тов. Воля	Ню Йорк, Н. Й.	25	350.00	700.00	485.60
47	1929	Тов. ім. Ольги Басарабової	Бетлегем, Па.				20.00
48	1916	Бр. св. Андрея	Плейнс, Па.	25	1,483.50	1,572.50	300.00
49	1916	Бр. св. Арх. Михаїла	Торонто, Онт. Канада	11	207.50	227.50	78.60
50	1915	Бр. св. Благовіщення	Ст. Франсва, Мо.	44	795.00	1,318.62	111.00
51	1915	Бр. св. Михаїла	Єйтсборо, Па.	34	3,009.50	3,108.50	
52	1915	Тов. ім. Івана Франка	Голійок, Масс.	28	1,120.00	1,324.00	50.00
53	1915	Тов. ім. Івана Франка	Пітсбурґ, Па.	59	655.00	795.00	325.00
54	1918	Тов. ім. Івана Франка	Джерзи Сіті, Н. Дж.	15	225.00	400.00	150.00
55							
56	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Гвілінґ, В. Ва.	147	3,750.00	4,185.00	750.00
57	1915	Бр. св. Петра і Павла	Когус, Н. Й.	102			
58	1916	Бр. св. Петра і Павла	Ютика, Н. Й.	124	1,701.18	2,068.83	1,553.96
59	1916	Тов. Українська Січ	Бриджпорт, Конн.	157	974.56	1,380.93	1,885.08
60							
61	1916	Бр. Пресв. Богородиці	Латроб, Па.	54	798.00	924.62	297.72
62	1916	Тов. Згода	Вест Філаделфія, Па.	68	386.00	590.00	1,700.00
63	1915	Тов. Січ	Форд Сіті, Па.	265	4,565.00	5,855.00	21,783.00
64	1916	Тов. ім. Т. Шевченка	Патерсон, Н. Дж.	70	1,498.50	1,971.50	1,596.50
65	1915	Бр. св. Володимира	Елизабет, Н. Дж.	300			4,651.50
66	1915	Бр. св. Андрея	Ню Йорк, Н. Й.	77	26,000.00	29,700.00	7,500.00
67	1915	Тов. Запорожська Січ	Ансонія, Конн.	143	5,201.69	5,679.43	5,483.61
68	1916	Тов. ім. Богдана Хмельницького	Іст Шикаго, Інд.	29	350.00	400.00	165.00
69	1915	Тов. Зоря	Ню Йорк, Н. Й.	73	1,189.00	2,590.15	1,956.82
70	1915	Тов. Укр. Клюб Поступовий	Джерзи Сіті, Н. Дж.	259	8,940.00	10,433.00	5,067.10
71							
72	1916	Тов. ім. Івана Франка	Тайтусвіл, Па.	75	235.00	1,270.00	4,230.00
73	1915	Тов. ім. Тараса Шевченка	Правіденс, Р. Ай.	86	750.00	2,500.00	1,141.32
74	1922	Тов. ім. Івана Франка	Ню Кесел, Па.	40	280.00	397.50	410.00
75	1916	Тов. Запорожська Січ	Дітройт, Миш.	145	1,333.50	2,132.50	862.44
76							
77	1915	Тов. ім. І.-Франка	Йорквіл, Огайо	80	1,083.00	1,340.69	427.60
78	1915	Бр. св. О. Николая	Майнерсвіл, Па.	85	240.00	275.00	285.00
79							
80							
81	1915	Бр. св. Петра і Павла	Кортіс Бей, Мд.	104	8,735.00	10,185.00	1,000.00
82	1915	Бр. св. Петра і Павла	Ню Александрія, Па.	57	500.00	5,725.00	187.18
83	1916	Тов. ім. Івана Франка	Філаделфія, Па.	126	1,203.00	1,953.00	1,510.00
84	1916	Тов. ім. Тараса Шевченка	Савт Порт, Конн.	21	417.50	661.50	494.81
85							
86	1915	Бр. св. Кирила і Методія	Олифант, Па.	129	2,636.00	2,706.00	1,030.69
87	1915	Бр. св. Василія Великого	Ленкестер, Н. Й.	131	2,135.00	3,760.00	1,557.56
88							
89	1916	Бр. св. Михаїла	Етна, Па.	26	290.00	290.00	163.55
90	1915	Бр. св. Михаїла	Сентралія, Па.	245	2,815.00	3,333.00	625.00
91	1915	Бр. св. Володимира	Мікіс Ракс, Па.	244	4,655.25	5,852.20	1,200.40
92	1916	Тов. ім. Івана Франка	Портленд, Оре.	12	570.00	1,085.25	560.00
93							
94	1916	Тов. ім. Маркіяна Шашкевича	Гамтрамк, Миш.	156	1,973.12	3,687.22	1,138.04
95	1917	Бр. св. Димитрія	Пенн Аллен, Па.	54	1,000.00	1,030.00	300.00
96	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Пітсбурґ, Па.	154	4,025.00	4,371.05	771.56
97	1921	Тов. ім. Івана Франка	Пасейк, Н. Дж.	89	260.00	388.75	538.78
98	1915	Бр. св. Володимира	Шенандоа, Па.	114			
99	1915	Бр. св. О. Николая	Вілкс Берри, Па.	187	6,375.00	7,416.00	1,104.93
100	1916	Тов. ім. Тараса Шевченка	Ґері, Інд.	76	735.00	1,057.23	625.28
101	1917	Бр. св. Василія	Експорт, Па.	32	1,177.10	1,327.10	35.23
102	1915	Бр. св. Петра і Павла	Клівленд, Огайо	289	8,150.00	9,150.00	3,429.61
103	1917	Тов. ім. Івана Франка	Мілвокі, Віс.	48	1,364.50	1,990.00	975.25
104	1915	Бр. св. Николая	Перт Амбой, Н. Дж.	211	2,879.00	5.879.00	2.164.05
105	1915	Бр. св. Володимира	Найставн, Па.	141	3,503.18	4.807.63	3,272.60
106	1915	Бр. св. О. Николая	Шикаго, Ілл.	135	7,500.00	8,850.00	1,700.00
107	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Гаммонд, Інд.	51	800.00	1,025.00	275.00
108	1916	Бр. Сошествія св. Духа	Лейквуд, Огайо	93	934.00	1,189.00	400.37
109	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Бентлейвіл, Па.	99	4,450.00	4,699.00	450.00
110							
111	1917	Тов. ім. Тараса Шевченка	Джоліет, Ілл.	24	70.00	95.00	250.00
112							
113							
114	1917	Бр. св. О. Николая	Тейлор, Па.	64	1,166.00	1,951.00	50.00
115	1917	Тов. ім. Тараса Шевченка	Кантон, Огайо	12	188.00	229.75	35.00
116	1922	Тов. Вільні Козаки	Трентон, Н. Дж.	68	600.00	1,500.00	200.00
117	1915	Тов. Запорожська Січ	Ню Йорк, Н. Й.	45	4,300.00	6,300.00	1,300.00
118	1919	Тов. ім. Богдана Хмельницького	Пітсбурґ, Па.	50	645.00	1,235.00	1,613.30
119	1917	Сестр. Пресв. Діви Марії	Кемпбел, Огайо	23			120.00
120	1917	Бр. св. О. Николая	Вудлон, Па.	168	2,032.00	2,637.00	2,333.41
121	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Ром, Н. Й.	111	8,000.00	8,050.00	200.00
122	1917	Тов. ім. Тараса Шевченка	Тонтон, Масс.	34	250.00	250.00	27.00
123							
124	1915	Бр. св. О. Николая	Ормрод, Па.	117	575.00	600.00	1,120.00
125	1915	Сестр. Пресв. Богородиці	Шикаго, Ілл.	13	225.00	525.00	250.00
126	1921	Бр. св. Івана Хрестителя	Сліквіл, Па.	48	2,000.00	2,105.00	88.00
127	1915	Бр. св. О. Николая	Бофало, Н. Й.	106	2,032.50	2,597.50	823.03
128	1915	Бр. св. Андрея	Лорейн, Огайо	35	890.50	1,000.50	386.39
129	1918	Тов. Просвіта	Вайтстовн, Н. Й.	18	180.00	234.00	342.89
130	1918	Бр. св. Володимира	Ню Йорк, Н. Й.	163	7,600.00	9,300.00	6,480.00
131	1918	Тов. Просвіта	Москеґон Гайтс, Миш.	40	200.00	310.00	190.00
132	1915	Тов. Запорожська Січ	Мікіспорт, Па.	155	1,780.00	2,210.00	1,585.60
133	1915	Тов. ім. Богд. Хмельницького	Нюарк, Н. Дж.	125	1,500.00	2,150.00	1,106.79
134	1918	Сестр. св. Анни	Карнеґі, Па.	34	720.00	849.00	200.00
135	1915	Бр. св. Юрія	Смок Рон, Па.	104	2,500.00	2,595.00	1,825.00
136	1915	Тов. Січ	Карнеґі, Па.	150	2,185.61	2,827.79	2,762.43
137	1929	Тов. ім. Б. Хмельницького	Істон, Па.	187	1,292.00	2,251.10	898.43
138	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Глестонбурі, Конн.	33	5,050.00	9,100.00	666.24
139							
140	1929	Бр. св. Михаїла	Йонгставн, Огайо	31	789.00	835.00	519.56
141							
142	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Елізабет, Н. Дж.	111	5,070.06	5,490.81	4,325.99
143							
144	1915	Тов. Жеребецька Любов	Ню Йорк, Н. Й.	43	4,500.00	6,250.00	1,750.00
145	1915	Сестр. Пресв. Богородиці	Алтуна, Па.	35	1,502.75	1,925.75	609.89
146	1915	Тов. ім. Івана Франка	Дітройт, Миш.	101	1,522.50	1,783.00	834.16
147	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Алентавн, Па.	475	8,413.00	9,198.95	
148							
149							
150	1915	Тов. ім. Мих. Грушевського	Пітсфілд, Масс.	21	3,142.00	4,367.00	1,199.14
151	1915	Сестр. Неп. Зач. Преч. Діви	Алентавн, Па.	90	626.67	962.38	500.84
152							
153	1918	Бр. св. Юрія	Кемптон, В. Ва.	20	100.00	120.00	
154	1918	Тов. ім. Тараса Шевченка	Глен Лайон, Па.	23	292.66	308.66	234.00
155	1915	Тов. Запорожська Січ	Перт Амбой, Н. Дж.	444	5,922.00	7,942.90	3,728.88
156	1918	Тов. ім. Тараса Шевченка	Честер, Па.	112	660.00	995.00	1,250.00
157	1919	Бр. св. Йосифа	Бенвуд, В. Ва.	29	8,079.70	9,089.70	4,025.00
158	1918	Тов. ім. Михайла Грушевського	Расін, Віс.	13	311.00	515.98	342.52
159							
160	1915	Бр. св. Юрія	Джемейка, Н. Й.	108	2,463.50	2,889.50	2,410.09
161	1918	Бр. св. Василія Великого	Ембрідж, Па.	118	368.42	534.93	901.88
162	1915	Бр. св. Володимира	Скрентон, Па.	44	390.00	405.00	29.97
163	1918	Тов. Єдність	Філаделфія, Па.	111	2,286.00	2,693.00	820.00
164	1918	Тов. ім. Михайла Грушевського	Бервік, Па.	82	392.70	799.96	220.49
165							
166	1918	Бр. св. Михайла	Бокнер, Ілл.	13			
167	1918	Бр. св. О. Николая	Толідо, Огайо	52	133.00	168.00	772.21
168	1915	Бр. св. Василія	Перт Амбой, Н. Дж.	217	3,486.00	4,326.00	2,128.89
169	1924	Бр. св. Арх. Михаїла	Едвардсвіл, Па.	26	210.00	235.00	75.00
170							
171							
172	1927	Тов. ім. Івана Франка	Віппани, Н. Дж.	26	24.00	72.00	
173	1928	Бр. св. Володимира	Вілмінгтон, Дел.	49			
174	1915	Бр. св. О. Николая	Аксфорд, Н. Дж.	15	12,344.50	12,346.02	67.00
175	1915	Бр. св. О. Николая	Дітройт, Миш.	108	2,100.00	2,425.00	1,400.00
176	1918	Тов. Вільна Україна	Скрентон, Па.	39	365.00	380.00	166.15
177	1919	Сестр. Любов	Правіденс, Р. Ай.	80	100.00	200.00	100.00
178	1915	Тов. Пресв. Діви Марії	Манчестер, Н. Г.	18		1,500.00	
179	1915	Бр. св. Володимира	Ст. Луіс, Мо.	190	3,926.91	4,705.47	1,907.99
180							
181	1915	Тов. ім. Михайла Драгоманова	Менвіл, Р. Ай.	144	5,000.00	8,200.00	6,700.00
182	1919	Тов. Українська Січ	Кліфтон, Н. Дж.	115	1,209.00	2,180.89	2,933.22
183	1921	Бр. св. О. Николая	Шикаго, Ілл.	75	560.00	1,185.00	375.00
184	1919	Тов. Верховинці	Ню Йорк, Н. Й.	7	104.00	416.00	317.00
185	1919	Бр. св. Василія Великого	Мейфілд, Па.	61	1,250.00	1,435.00	670.00
186							
187	1919	Тов. Вільна Україна	Тейлор, Па.	27	1,136.00	1,136.00	40.00
188	1920	Тов. Рільник	Дургамвіл, Н. Й.	23	60.00		
189	1919	Сестр. Усп. Пр. Діви Марії	Сентралія, Па.	44	1,200.00		350.00
190	1919	Тов. Укр. Робітників	Пеорія, Ілл.	9	180.00	530.00	200.00
191	1915	Бр. св. О. Николая	Трой, Н. Й.	55	5,800.00	6.550.00	3,855.67
192	1915	Тов. Запорожська Січ	Ґеркімер, Н. Й.	53	200.00	290.00	80.00
193							
194	1919	Тов. Свобода	Ню Йорк, Н. Й.	12	885.00	1,410.00	2.45
195	1915	Бр. св. Петра і Павла	Пікскіл, Н. Й.	26	275.00	275.00	600.00
196	1919	Тов. Вільних козаків с. Росільна	Джерзи Сіті, Н. Дж.	38	800.00	1,600.00	350.00
197	1919	Бр. св. Івана Хрестителя	Медісон, Ілл.	22	480.00	555.50	120.90
198							
199							
200	1915	Тов. Вільна Україна	Вудгейвен, Н. Й.	113	1,942.09	2,572.51	1,194.19
201	1921	Бр. св. Арх. Михаїла	Колдейл, Па.	48	685.00	860.00	220.75
202							
203	1915	Укр. Бр. Пресв. Тройці	Бруклин, Н. Й.	79	2,306.00	2,872.00	2,456.17
204	1925	Відділ Укр. Нар. Союза	Ню Йорк, Н. Й.	62		280.00	127.11
205	1915	Бр. св. Михаїла	Емералд, Па.	33	2,800.00		150.00
206	1915	Тов. Запорожська Січ	Вунсакет, Р. Ай.	376	13,308.68	19,425.68	10,119.20
207	1919	Галицька Січ	Савт Дірфілд, Масс.	47	175.00	436.25	1,367.37
208	1919	Бр. Пресв. Евхаристії	Скрентон, Па.	26	225.00	230.00	100.00
209							
210							
211	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Степелтон, Н. Й.	118	3,100.00	3,717.60	1,438.26
212	1919	Пр. Діви Марії Н. Помочи	Гвілінґ, В. Ва.	33	98.86	196.86	210.00
213	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Байон, Н. Дж.	257	3,720.00	4,260.00	2,011.50
214	1915	Бр. св. Василія Великого	Шикаго, Ілл.	74	740.00	840.00	270.00
215	1915	Тов. Поміч в Чужині	Ню Йорк, Н. Й.	17	994.55	1,014.55	265.00
216							
217	1915	Бр. св. Йосафата	Рачестер, Н. Й.	355	11,000.00	14,000.00	5,000.00
218	1915	Тов. Сокіл	Кемпбел, Огайо	320	4,300.00	4,630.00	2,159.47
219	1920	Тов. ім. М. Грушевського	Нюарк, Н. Дж.	50	475.00	775.00	470.73
220	1915	Бр. св. Петра і Павла	Шикаго, Ілл.	149	2,168.50	3,108.50	1,789.84
221	1915	Бр. св. Стефана	Шикаго, Ілл.	273	7,905.75	8,696.25	1,711.56
222							
223	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Вілкс Берри, Па.	195	2,185.00	3,260.75	1,427.38
224	1915	Бр. св. О. Николая	Ковл Рідж, Па.	9		500.00	
225	1915	Бр. св. О. Николая	Дeслодж, Мо.	19	700.75	1,000.75	220.00
226	1920	Бр. св. Воскресення Христового	Смок Рон, Па.	23	157.16	174.16	62.03
227	1920	Бр. св. Івана Хрестителя	Реймі, Па.	54	245.00	270.00	228.22
228							
229							
230	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Йонгставн, Огайо	214	1,525.00	2,375.00	1,325.00
231	1920	Бр. св. Михаїла	Нескегонінґ, Па.	69	510.00	770.00	218.03
232	1921	Бр. св. О. Николая	Донора, Па.	57	215.00	315.26	675.48
233	1915	Тов. Богородчани	Ню Йорк, Н. Й.	35	950.00	1,800.00	775.00
234	1915	Тов. Запорожська Січ	Елизабет, Н. Дж.	218	6,969.50	7,724.70	3,252.28
235	1915	Бр. св. Михаїла	Росфорд, Огайо	102	3,531.50	2,278.40	655.44
236	1920	Тов. Вільні Козаки	Сейр, Па.	75	490.00	540.00	200.00
237	1915	Бр. св. Духа	Честер, Па.	175			
238							
239	1915	Бр. св. Ґеоргія	Філаделфія, Па.	194	6,780.00	8,510.00	1,900.00
240							
241	1923	Тов. ім. Івана Франка	Вунсакет, Р. Ай.	77	1,200.00	3,900.00	1,400.00
242	1921	Бр. св. Петра і Павла	Фреквіл, Па.	127	700.00	700.00	350.00
243							
244							
245	1915	Тов. Зап. Січ ім. Богд. Хмель.	Трентон, Н. Дж.	152	4,357.00	4,679.00	974.01
246	1915	Тов. Запорожська Січ	Кромптон, Р. Ай.	40	1,547.80	2,539.55	643.71
247	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Вілмінґтон, Дел.	268	200.00	850.00	3,000.00
248	1915	Тов. ім. Б. Хмельницького	Котсвіл, Па.	55	2,635.00	3,035.00	385.00
249							
250	1921	Бр. св. О. Николая	Кос-Коб, Конн.	16	170.00	230.00	243.00
251							
252	1923	Тов. ім. Тараса Шевченка	Шикаго, Ілл.	57	450.00	665.00	300.00
253	1923	Тов. ім. Івана Франка	Лудлов, Масс.	62	260.00	730.00	600.00
254	1915	Бр. св. Петра і Павла	Ню Брітен, Конн.	74	1,168.00	1,388.00	1,599.99
255							
256	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Рівергед, Н. Й.	19	57.76	405.76	474.53
257	1927	Бр. св. Петра і Павла	Джерзи Сіті, Н. Дж.	44	300.00	300.00	
258							
259	1915	Бр. Рожд. Пресв. Богородиці	Шикаго, Ілл.	181	3,199.25	5,251.01	740.32
260	1923	Тов. Просвіта	Брадфорд, Па.	25	285.00	891.20	183.87
261	1923	Бр. св. Йосифа	Фар Раковей, Н. Й.	20	75.00	345.00	518.00
262	1921	Тов. Любов	Ансонія, Конн.	61	6.00	16.00	70.00
263	1915	Тов. Запорожська Січ	Фултон, Н. Й.	67	1,450.00	1,925.00	700.00
264	1923	Бр. Трох Святителів	Нютон Фолс, Огайо	22			
265	1923	Тов. ім. Б. Хмельницького	Майнерсвіл, Па.	31	340.00	375.50	88.38
266	1923	Тов. ім. Івана Франка	Амстердам, Н. Й.	73	114.00	328.00	412.00
267	1923	Тов. ім. Тараса Шевченка	Вестбури, Н. Й.	41	300.00	351.00	602.25
268							
269							
270	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Джерзи Сіті, Н. Дж.	179	3,834.60	8,177.30	3,860.33
271	1923	Тов. ім. Івана Франка	Елмайра, Н. Й.	41	170.00	278.43	361.88
272							
273	1915	Тов. св. Йосафата	Гудсон, Н. Й.	101			
274	1915	Бр. св. Петра і Павла	Йонгставн, Огайо	125	1,775.00	2,375.00	300.00
275	1923	Тов. Дарахівщина	Джерзи Сіті, Н. Дж.	81	420.00	702.00	1,223.59
276	1915	Бр. св. О. Николая	Ембрідж, Па.	460	1,600.00	2,035.00	8,125.13
277	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Гартфорд, Конн.	46	1,300.80	1,514.95	534.24
278	1915	Бр. св. Василія Великого	Вілкс Бери, Па.	67	1,000.00	1,850.00	200.00
279	1923	Бр. св. Йосафата	Зейнзвіл, Огайо	7	58.84	68.84	65.45
280	1923	Тов. Над Збруча	Скрентон, Па.	56	766.00	856.00	250.30
281	1923	Тов. ім. Тараса Шевченка	Байон, Н. Дж.	35	50.00	93.00	259.00
282	1915	Укр. Тов. Січ	Сиракюз, Н. Й.	217	4,760.00	7,360.40	16,424.00
283	1915	Тов. Запорожська Січ	Оборн, Н. Й.	193	2,665.00	3,879.00	45,055.00
284							
285	1923	Бр. св. Петра і Павла	Фарел, Па.	46	400.00	420.00	58.16
286	1915	Бр. св. Володимира	Джерзи Сіті, Н. Дж.	49	677.00	1,575.00	527.64
287	1923	Сестр. св. Анни	Байон, Н. Дж.	8		15.00	102.00
288	1915	Бр. св. Димитрія	Бетлегем, Па.	228	3,959.92	4,215.97	650.00
289	1923	Тов. ім. Івана Франка	Рочестер, Н. Й.	42	465.00	510.00	1,754.18
290	1915	Сестр. Пр. Зач. Діви Марії	Кортіс Бей, Мд.	55	225.00	435.00	700.00
291							
292	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Дітройт, Миш.	236	6,700.00	8,046.00	1,647.89
293	1922	Укр. Бр. св. О. Николая	Савт Бруклин, Н. Й.	29	364.00	425.00	405.02
294	1923	Тов. Згода	Ровей, Н. Дж.	50	350.00	470.00	300.00
295	1915	Бр. Сош. св. Духа	Акрон, Огайо	17[illegible]	2,856.50	3,531.25	2,160.79
296	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Ню Кенсінгтон, Па.	167	2,213.70	2,291.70	600.00
297	1923	Бр. св. Стефана	Барнсборо, Па.	22	285.00	309.00	69.00
298							
299	1924	Тов. ім. Івана Франка	Бофало, Н. Й.	59	32.00	574.38	230.00
300	1915	Бр. св. О. Николая	Джанставн, Па.	245	1,879.75	2,064.75	586.00
301	1915	Тов. ім. Дмитра Вітовського	Шикаго, Ілл.	113	1,800.00	3,645.00	800.00
302							
303	1924	Сестр. Усп. Пресв. Діви	Дері, Па.	55	180.00	280.00	125.00
304	1915	Тов. Укр. Сокіл	Бофало, Н. Й.	23	776.50	891.50	720.00
305	1924	Тов. Запорожська Січ	Маганой Сіті, Па.	53	2[illegible]7.00	371.00	212.09
306	1924	Тов. ім. Івана Франка	Лінден, Н. Дж.	16		25.00	439.58
307							
308							
309	1924	Тов. Український Клюб	Сагінав, Миш.	41	300.00	374.00	300.00
310	1924	Тов. Дністер	Бруклин, Н. Й.	49	185.00	185.00	376.92
311	1924	Бр. св. Володимира	Джесуп, Па.	8			
312	1924	Тов. Просвіта	Савт Плейнфілд, Н. Дж.	79	129.38	164.38	2,200.82
313							
314							
315							
315							

(Продовження виказу матеріяльної сили відділів У. Н. Союза, на стор. 4-ій.)

(Докінчення викazу матеріяльної сили відділів У. Н. Союза, зі стор. 3-ої).

Н. Від.	Рік Зал.	НАЗВА ВІДДІЛУ	Місцевість	Число чл.	Виплачено запомог	Загальний видаток	Маєток в посіданню
317	1915	Тов. Запорожська Січ	Сиракюз, Н. Й.	104	2,718.60	3,490.10	1,674.76
318	1915	Сестр. св. Ольги	Нортгемптон, Па.	101	850.00	1,040.00	587.00
319	1924	Тов. Вільна Україна	Нантікок, Па.	15	174.00	214.00	75.00
320	1915	Бр. св. Тройці	Балтімор, Мд.	92	500.00	668.00	986.00
321	1915	Бр. св. Петра і Павла	Феніксвіл, Па.	142	1,444.30	1,819.30	1,558.59
322	1924	Сестр. Пр. Діви Марії	Нюарк, Н. Дж.	28	72.00	211.47	338.47
323	1915	Бр. св. Володимира	Канзас Ситі, Канс.	64	1,125.00	1,718.00	655.74
324							
325	1924	Тов. Запорожська Січ	Бруклин, Н. Й.	30	175.00	475.00	
326	1915	Бр. св. Івана Хрестителя	Авока, Па.	159	1,238.50	1,686.50	1,436.36
327	1924	Тов. Запорожська Січ	Гемстед, Н. Й.	41	92.00	269.37	900.00
328	1924	Бр. св. Арх. Михаїла	Менвіл Парк, Н. Дж.	16	75.00	124.00	90.00
329			Линдора, Па.	10		20.00	
330	1915	Тов. Запорожська Січ	Литл Фолс, Н. Й.	75	2,025.00	2,305.00	750.00
331	1925	Тов. ім. Стефана Мельничука	Мілвіл, Н. Дж.	54	165.00	205.00	105.97
332	1915	Бр. св. Арх. Михаїла	Раpітан, Н. Дж.	67	727.90	782.90	1,054.53
333	1925	Сестр. св. Анни	Бервік, Па.	104		175.00	100.00
334	1925	Тов. ім. Івана Франка	Клівленд, Огайо	139	300.00	335.00	850.00
335	1925	Тов. ім. Тараса Шевченка	Гарвей, Ілл.	40			175.00
336	1915	Тов. Сокіл	Клівленд, Огайо	157	2,093.00	3,061.28	1,079.21
337	1926	Тов. ім. Івана Франка	Балтімор, Мд.	16	5.00	5.00	34.38
338	1915	Бр. св. Петра і Павла	Монесен, Па.	236	2,725.00	3,640.00	958.47
339	1915	Бр. св. Василія	Філаделфія, Па.	78	4,240.88	5,218.88	3,000.00
340	1925	Тов. Запорожська Січ	Манчестер, Н. Й.	15	60.00	82.00	200.00
341							
342	1915	Тов. Запорожська Січ	Картерет, Н. Дж.	226	1,508.28	2,127.28	1,375.00
343	1925	Тов. ім. Тараса Шевченка	Савт Емгерст, Огайо	22	13.00	14.00	114.43
344	1915	Бр. св. О. Николая	Бавнд Брук, Н. Дж.	56	582.00	807.00	750.00
345	1925	Тов. ім. Б. Хмельницького	Міннеаполіс, Мінн.	126	120.00	2,330.04	420.80
346	1925	Тов. Зоря	Вест Філаделфія, Па.	38	90.00	209.00	112.10
347	1915	Тов. Запорожська Січ	Мілвіл, Н. Дж.	51	800.00	1,350.00	1,300.00
348							
349	1926	Тов. ім. Тараса Шевченка	Менвіл, Н. Дж.	42	202.00	485.00	861.41
350							
351	1915	Бр. Пресв. Богородиці	Ніягра Фолс, Н. Й.	46	1,000.00	1,182.75	585.00
352	1926	Бр. св. Арх. Михаїла	Честер, Па.	73	143.00	145.00	12.00
353	1926	Тов. Запорожська Січ	Ню Бронсвік, Н. Дж.	15			1,120.00
354							
355	1915	Тов. Запорожська Січ	Сейнт Джозеф, Мо.	43	1,780.00	2,115.50	1,779.00
356							
357	1915	Бр. св. Михаїла	Нортумберленд, Па.	43	425.50	912.95	1,096.95
358	1926	Тов. Згода	Клівленд, Огайо	57		5.00	125.00
359							
360	1926	Тов. ім. Тараса Шевченка	Лічбург, Па.	71	27.78	61.56	61.56
361	1926	Тов. Дністер	Ню Йорк, Н. Й.	253	6,078.00	10,578.00	7,524.67
362	1927	Тов. Просвіта	Брістол, Па.	53	48.00	53.00	300.00
363	1915	Тов. Запорожська Січ	Оліен, Н. Й.	164	1,213.50	1,480.25	15,104.60
364	1915	Бр. св. Василія Великого	Клівленд, Огайо	283	1,119.00	1,599.00	2,226.87
365							
366	1926	Тов. Просвіта	Ізелін, Н. Дж.	18	20.00	62.50	150.00
367	1915	Тов. Запорожська Січ	Рочестер, Н. Й.				
368							
369	1915	Бр. св. О. Николая	Палмертон, Па.	186	1,500.00	18,075.00	
370	1915	Тов. Любов	Ню Гейвен, Конн.	153	2,873.00	3,223.00	2,000.00
371	1915	Тов. Запорожська Січ	Нюарк, Н. Дж.	127	6.00	254.20	66.17
372	1927	Тов. ім. Івана Франка	Плейнфілд, Н. Дж.	21		75.00	867.53
373	1927	Тов. Любов	Сейнт Луіс, Мо.	21	25.00	262.00	301.33
374	1927						
375	1927	Тов. ім. Дмитра Вітовського	Філаделфія, Па.	16	48.00	79.00	75.00
376	1927	Тов. ім. Тараса Шевченка	Люблин, Віс.	9			
377	1928	Бр. св. Івана Хрестителя	Зіглер, Ілл.	4	22.12	28.12	23.35
378	1927	Бр. св. О. Николая	Вудбайн, Н. Дж.	22		28.00	20.05
379	1915	Бр. св. Юрія	Шикаго, Ілл.	49	750.00	875.00	425.00
380	1915	Бр. св. Василія	Тейлор, Па.	27	320.00	385.00	72.00
381	1915	Бр. св. О. Николая	Лейбури, Конн.	35	200.00	925.00	750.00
382							
383	1928	Бр. св. Петра і Павла	Бриджпорт, Па.	42			
384	1915	Тов. ім. Тараса Шевченка	Карнегі, Па.	116	1,565.00	1,790.00	1,055.00
385	1915	Тов. Запорожська Січ	Міннеаполіс, Мінн.	219	1,429.60	2,949.60	1,294.50
388							
392	1915	Бр. св. Петра і Павла	Сублет, Вайомінг	8	162.67	198.67	233.92
393	1915	Тов. ім. Січинського	Клівленд, Огайо	15			2.00
396	1915	Тов. Рогатинщина	Пітсбург, Па.	98	1,023.00	1,315.35	1,006.09
400	1915	Тов. св. Петра і Павла	Ізелін, Па.	27	1,379.00	2,026.65	808.33
401	1915	Тов. Запорожська Січ	Сайксвіл, Па.	33	604.01	639.01	150.00
				Разом	533,519.92	711,869.40	412,548.90

Загальне зіставлення повищої табелі доказує, що У. Н. Союз, крім усіх благодатей, через свою головну управу і головну канцелярію, за посередництвом самих відділів, на місцеві і старокраєві народні ціли видав суму $533,519.92, а включно з допомогою членам і на потреби відділів зужив загально понад $711,869.40; та що маєток, яким у цю пору розпоряджають відділи У. Н. Союза безпосередно, представляє вартість що найменше в сумі $412,548.90.

Увага: Невиказані відділи, це ті, що прислали свої виказви запізно, себто по 10-тім травня 1929 р., або зовсім не прислали і тому до рахунку не могли бути включені.

Повища табеля показує, що є відділи сильніші і слабші, як щодо числа членів так і щодо майна, при тім однак треба звернути увагу, що одні відділи багато старші від других і мали більше часу видати більшу поміч та більше для себе придбати. Табеля ця не може представляти докладного стану не лиш тому, що декотрих відділів бракує, але ще й тому, що не виказується богатьох відділів, які колись істнували, багато добра зробили і з ріжних причин перестали істнувати, а на їх місце прийшли нові. Супроти того можна сміло твердити, що зорганізована сила в У. Н. Союзі під оглядом матеріяльним мусить бути значно більша, як її тут виказується.

Вертаючися до справи нового дому У. Н. Союза, хочу звернути увагу, що до адміністрації його треба ставитись инакше, як це було з адміністрацією старого дому. Старий дім не вимагав коштовного утримання і від вложеного капіталу не потрібно було платити процентів. Вартість його і податок був незначний і тому, приміром, „Свобода” за своє поміщення не потребувала платити чиншу. Таксамо і головна канцелярія мала поміщення майже дармо. Кошти вдержання порядку, за світло і опал були незначні. Новий будинок є в четверо більший. В нього є вложений капітал, який мусить приносити процент, його вартість і податок без порівнання більший, порядок, світло й оплата також багато більші, як були перше, і тому той видаток мусить бути покритий рентом, пропорціонально, хто скільки будинку того займає. На мою думку, адміністрація дому повинна мати свій осібний буджет і відвічального адміністратора, бо в новім домі господарки на старий лад продовжувати не дасться, та й тому і ця справа повинна мати місце в дискусіях цих Хвальних Зборів і бути вирішеною.

(Дальше буде).

МОСКВА СУДИТЬ УКРАЇНЦІВ.

Допит підсудного Болозовича.

Підсудний бувший вчитель, потім визначний кооперативний діяч, розказує на перші запити прокуратора Якимишина, що він, приглядаючися до життя селянства, прийшов до переконання, що й найкращою допомогою селянству можна прийти через кооперацію. Через те він і покинув вчителювання і перейшов працювати в кооперації.

Прок.: Ви членом БУД-у були?

Болозович: Ні.

Прок.: А щож ви скажете про свідчення Дурдуківського та Павлушкова, які ви тут чули.

Болоз.: Свідчення Дурдуківського та Павлушкова були для мене великою новиною. Правда, що кооперація ставилася ворожо до радвлади. І я, як кооператор теж ставився ворожо до радвлади. Але на таку боротьбу я ніколи не йшов. Бо це не було доцільне підривати своє власне істнування.

Прок.: В чому ви почуваєте себе винуватим?

Болоз.: В тому, що в мене не було органічного сприймання радвлади, цебто не було в мене активности, що виходилаби на користь радвлади.

Прок.: Осьтак у вас виходить смішно. Визнаєте себе винуватим, а коли спитати про конкретні факти, то їх немає і ви начебто невинні.

Болоз.: Не можу сказати, що я невинуватий. Але знаю, що у моїй роботі не було нічого, що йшлоби по лінії зізнань Дурдуківського і Павлушкова.

Прок.: І знов виходить смішно. То я вам поставлю ще одно питання щодо БУД-у. Чи ви визнаєте себе відповідальним за свою роботу БУД-у?

Болоз.: Не можу себе визнати відповідальним, бо всеї роботи я не знав.

Прок.: Як ви поставилися як старий кооперативний діяч до нової економічної політики?

Болоз.: Цілком прихильно.

Прок.: Чому?

Болоз.: Бо я бачив, що нова економічна політика дає широкі можливости для розвитку кооперарації.

Прок.: Ви визнали себе винуватим за те, що належали до організації СВУ. Та от розкажіть, як ви дістались до організації та по якій лінії мала йти ваша робота як члена СВУ.

Болоз.: Одного разу я зустрінувся з Сергієм Олександровичем Єфремовим. Завели балачку. Він сказав, що ми занадто розпорошені, що конче потрібна консолідація наших сил, обєднання. Другим разом я стрінувся з товаришем (назвиська не можна було почути). Той розказав мені, що говорив з Дурдуківським, який сказав, що Українці мусять консолідувати свої сили, мусять бути завжди на поготові, мусять бути завжди в курсі справ. Я сказав йому, що я мав подібну розмову з Єфремовим. Це вже була до деякої міри організаційна робота.

Прок.: Коли це було?

Болоз.: Кінець 1926-го або початок 1927-го року, зимою.

Прок.: Чи ви говорили про те із своїми товаришами і яку мету ви собі ставили?

Болоз.: Я говорив про те з деякими своїми товаришами. Щодо мети, то ми не могли ставити собі иншої оконечної мети як та, яку ставила собі кооперація. А оконечна мета кооперації не ріжнилася від тої мети, яку ставила собі комуністична партія. Значить ми не могли творити організації для повалення радянської влади.

Прок.: По яким лініям вам доручено було від СВУ працювати в кооперації?

Болоз.: У нас була праця наладнана так, що ніяких ліній нам не треба було.

Прок.: А чи не було це так, що кооперативна пятірка мала поширювати агітацію для повалення радвлади?

Болоз.: Бачу тепер, що СВУ цього від нас чекала.

Прок.: Ви з селом мали які

Прок.: Ви з селом мали які-небудь звязки?

Болоз.: Ні.

Дальше вивязується розмова про те, що Болозович, хоча не мав сам безпосередніх звязків з селом, то виконував роботу СВУ через якогось відпоручника.

Прок.: Чи не через того відпоручника ви виконували свої завдання?

Болоз.: Так. Але він про організацію не знав.

Прок.: Значить ви його руками за його несвідомістю проводили свою шкідницьку роботу?

Болоз.: Він був тої самої ідеольогії, але не знав нічого про організацію.

Прок.: В Кооперативному Інституті ви проводили якунебудь роботу?

Болоз.: Ні.

Прок. Виходить, що ви були провідником тої пятірки.

Допит переходить до оборони.

Оборонець: Скільки у вас було розмов з Єфремовим про СВУ? Одна розмова?

Болоз.: Так.

Обор.: Прокурор сказав, що ви були провідником пятірки.

Болоз.: Я можу сказати, що я її організував, але дальшої роботи не проводив.

Обор.: Після того з Єфремовим ви не говорили?

Болоз.: Ні, ніяких розмов в мене з Єфремовим більше не було.

Обор.: А з Дурдуківським ви про щонебудь говорили?

Болоз.: Ніколи з Дурдуківським не говорив.

Обор.: Якою громадською роботою ви займалися?

Болоз.: Опріч кооперації?

Обор.: Так.

Болоз.: Я вів дуже широку громадську працю...

Обор.: Мене цікавить, яку громадську роботу ви проводили в першій трудовій школі?

Болоз.: Ніякої.

Обор.: Значить, що свідчення Дурдуківського в цій справі не відповідають дійсности?

Болоз.: розказує, як він мав мати кооперативні виклади в 1-ій трудовій школі, але зараз по першому викладі переконався, що він був для учнів мало зрозумілий і вже більше не викладав.

Скупий маркіз. Маркіз Д'Алігр був відомий у Франції зі скнирства. Коли виходив із хати, замикав у цукорничку муху, а коли вернувся, справджував — підносив накривку — чи вартівниця муха є ще на своїй стійці.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПИТСБУРҐ, ПА.

Свято Українського Стрільця.

Минули зимові дні. Природа ожила. Ожив дух Українського Стрілецтва на вільних землях Вашингтона. Бувші стрільці Української Армії обєдналися, без огляду на їх політичні та релігійні переконання, в одну стірецьку громаду, для спільної праці з тутешнім українським суспільством, в ціли продовження своєї акції, започаткованої в 1918 р. В той спосіб хочемо підготовити себе до дальших змагань з наїздниками рідних земель, в слушний час, коли то знова затрубить Стрілецький Сурмач на нову боротьбу за визволення Української Незалежности.

От тепер ми в сусідстві з місяцем травнем. Місяць цей повний життя, один з найвеселіших місяців в році. Та не таким є він покищо для українського народа.

Коли згадати минувшину, то в часі визвольної боротьби в місяці травні пролилося на українських землях найбільше української крови. І тому Стрілецька Громада на свойому Стрілецькому Зїзді постановила назначити місяць травень місяцем Українського Стрільця.

Згідно зі статутом Української Стрілецької Громади з дня 14 листопада 1926 р., постановив Український Стрілецький Гурток ч. 4 в Питсбург, Па., відсвяткувати Свято Стрільця як в Питсбургу так і в околиці разом із всіми обєднаними товариствами, сестрицтвами, брацтвами і кружками при всіх парохіях.

Перше Свято Стрільця відбудеться в Карнегі, Па., дня 4 травня с. р., друге в Батлер, Па., 11 травня, третє в С. С. Питсбург, Па., 18 травня, четверте в Ню Кенсінгтон, Па., 25 травня, а пяте в Мікізракс, Па., 30 травня.

Всі згадані свята відбудуться в даних місцевостях військовим українським порядком, а саме: походом всіх товариств на могилу незнаного Українського Стрільця, де відбудеться полева Богослужба з панахидою за поляглих борців за Волю України. На могилах будуть виголошені промови з боку Українського Стрілецтва та місцевого священства. Будуть почесні стріли, зложення вінців, декорація всіх присутніх стрілецькими відзнаками, а при кінці відбудеться перед могилою дефіляда.

Взивається всі громади здержатися в згадані дні від всякого рода підприємств і проситься взяти участь в згаданих святах.

Програму даних свят оголоситься по порядку окремо.

Управа Укр. Стрілецького Гуртка ч. 4, Питсбург, Па.

Молодий аптикарський помічник: — А що є в цьому слоїку без напису?

Аптикар: Це нітрохи небезпечна річ. Це даємо, коли не можемо чого відчитати з лікарської рецепти.